

LIFE19 NAT/LV/000973 LIFE REEF

Jūras aizsargājamo biotopu izpēte un nepieciešamā aizsardzības stāvokļa noteikšana Latvijas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā

ZIVJU SABIEDRĪBU EKOLOĢISKĀ IZPĒTE UN ILGTSPĒJĪGA APSAIMNIEKŌŠANA

20.05.2025.

Ivars Putnis un BIOR kolēģi
Projekta vadītājs

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts BIOR

reef.daba.gov.lv

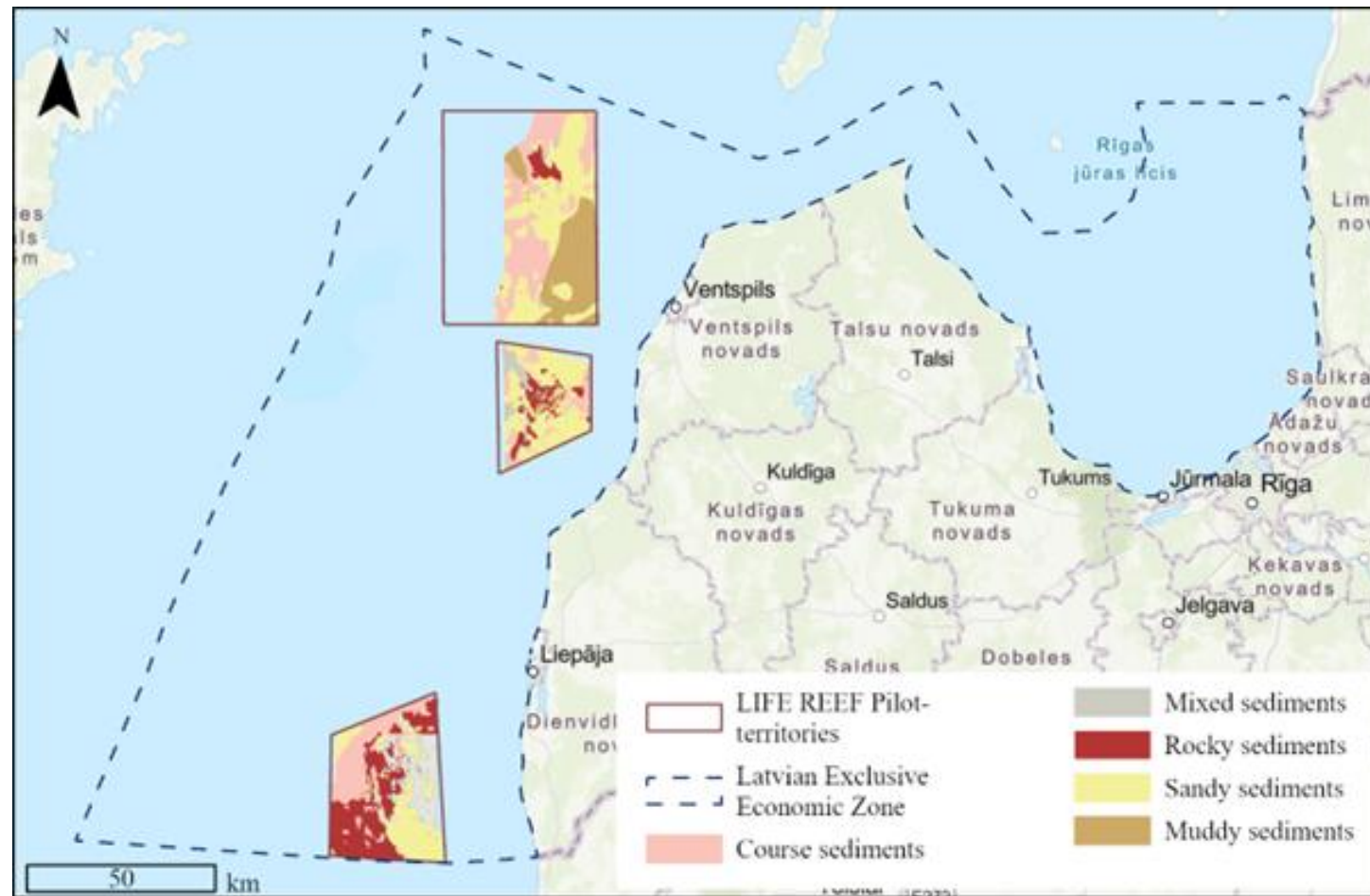
Par projektu no zivju skatpunkta

A.3 Potenciālo aizsargājamo jūras
teritoriju izvērtēšana

C.2 Dabas aizsardzības plāna
izstrāde aizsargājamām jūras
teritorijām

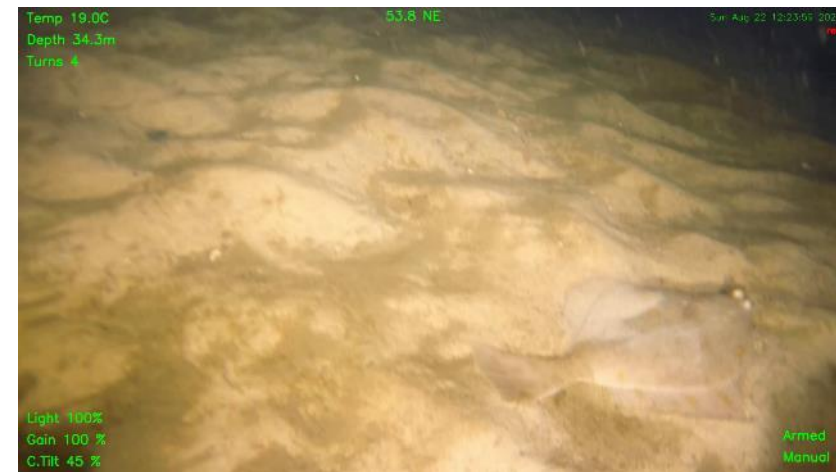
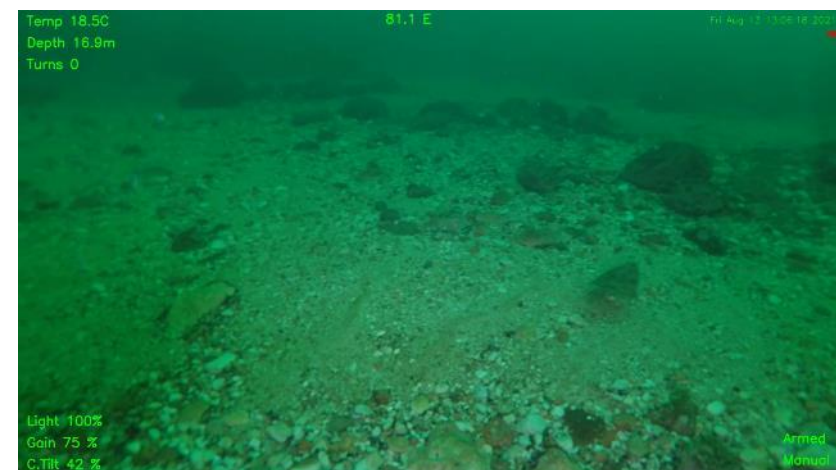
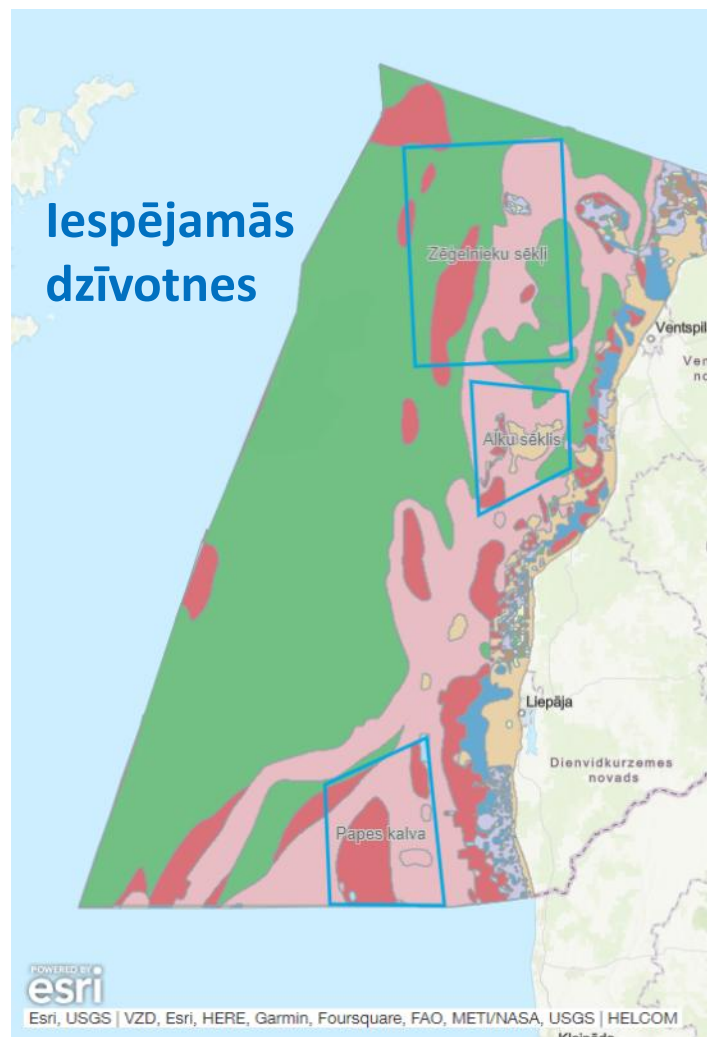
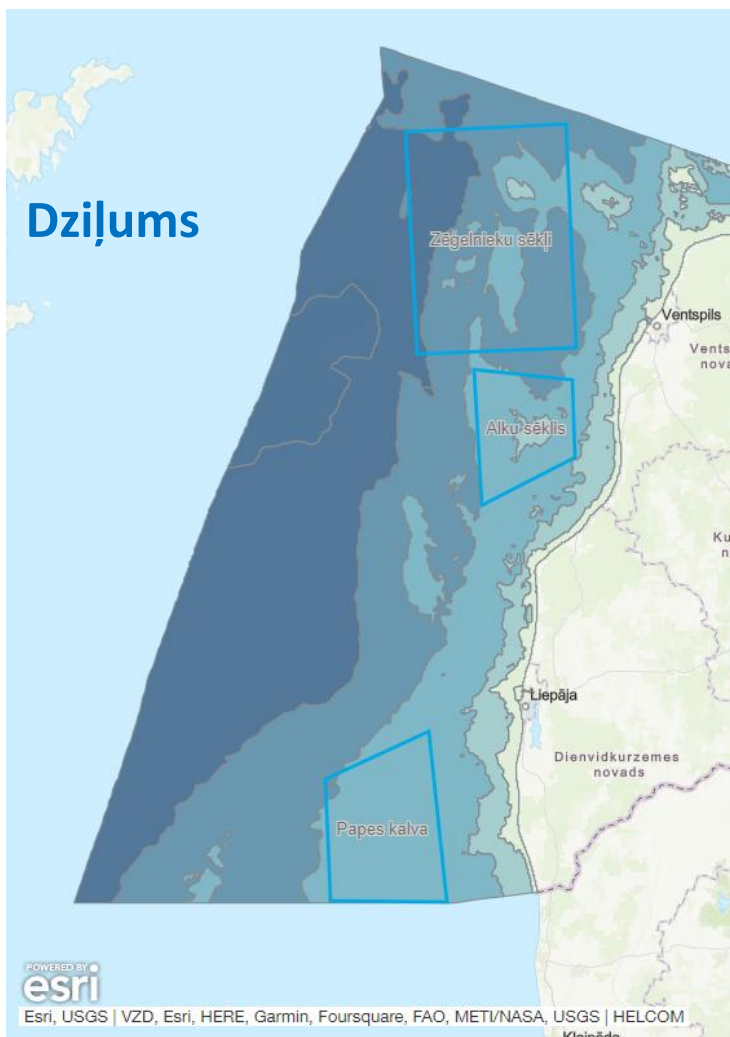
C.3 Rīcības plāna izstrāde invazīvo
jūras sugu samazināšanai un
pasākumu plāna izstrāde putnu un
zīdītāju piezvejas mazināšanai

C.4 Piekrastes zvejas pārvaldības
plāna izstrāde

Potenciāli aizsargājamās jūras teritorijas

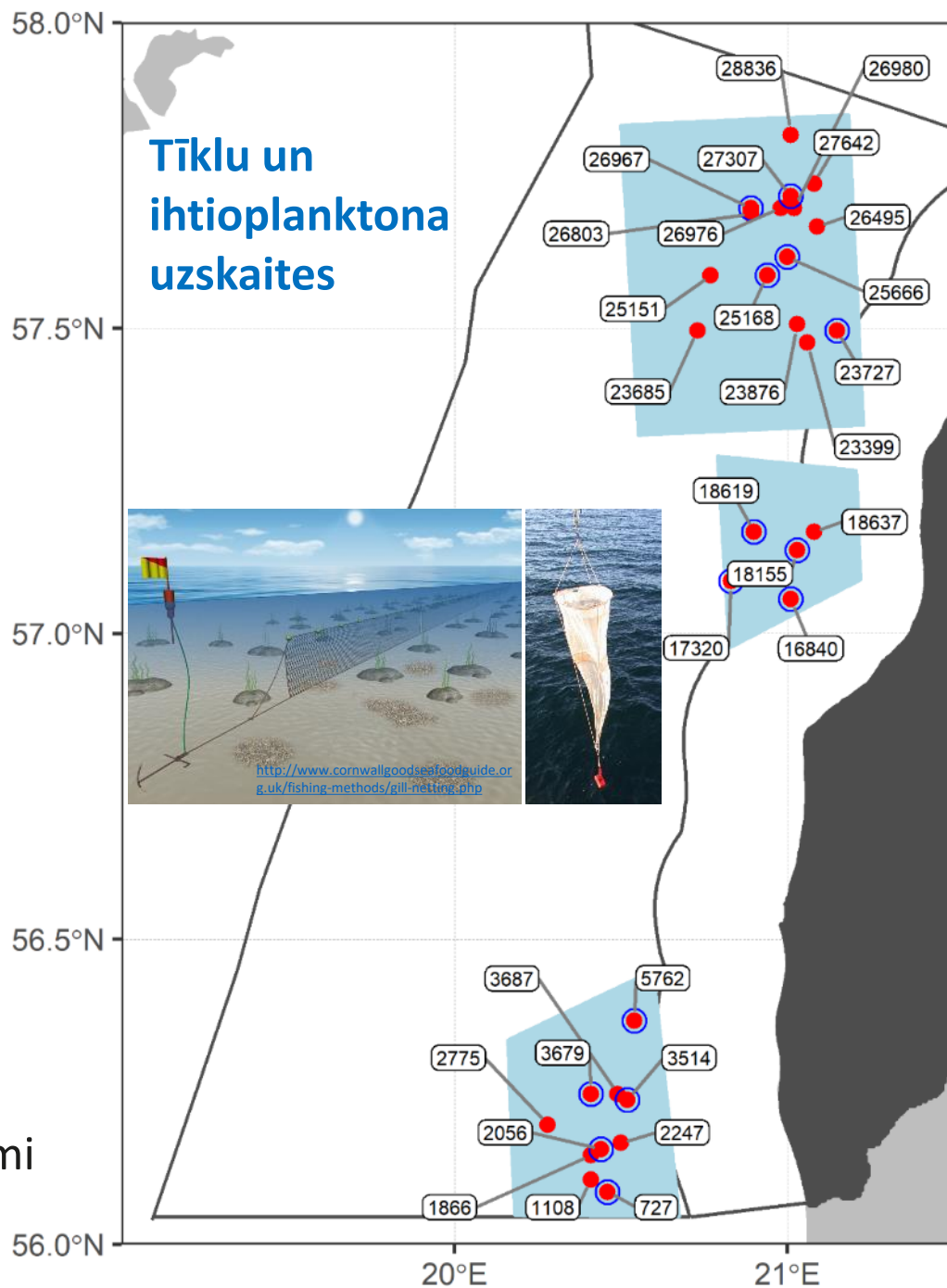

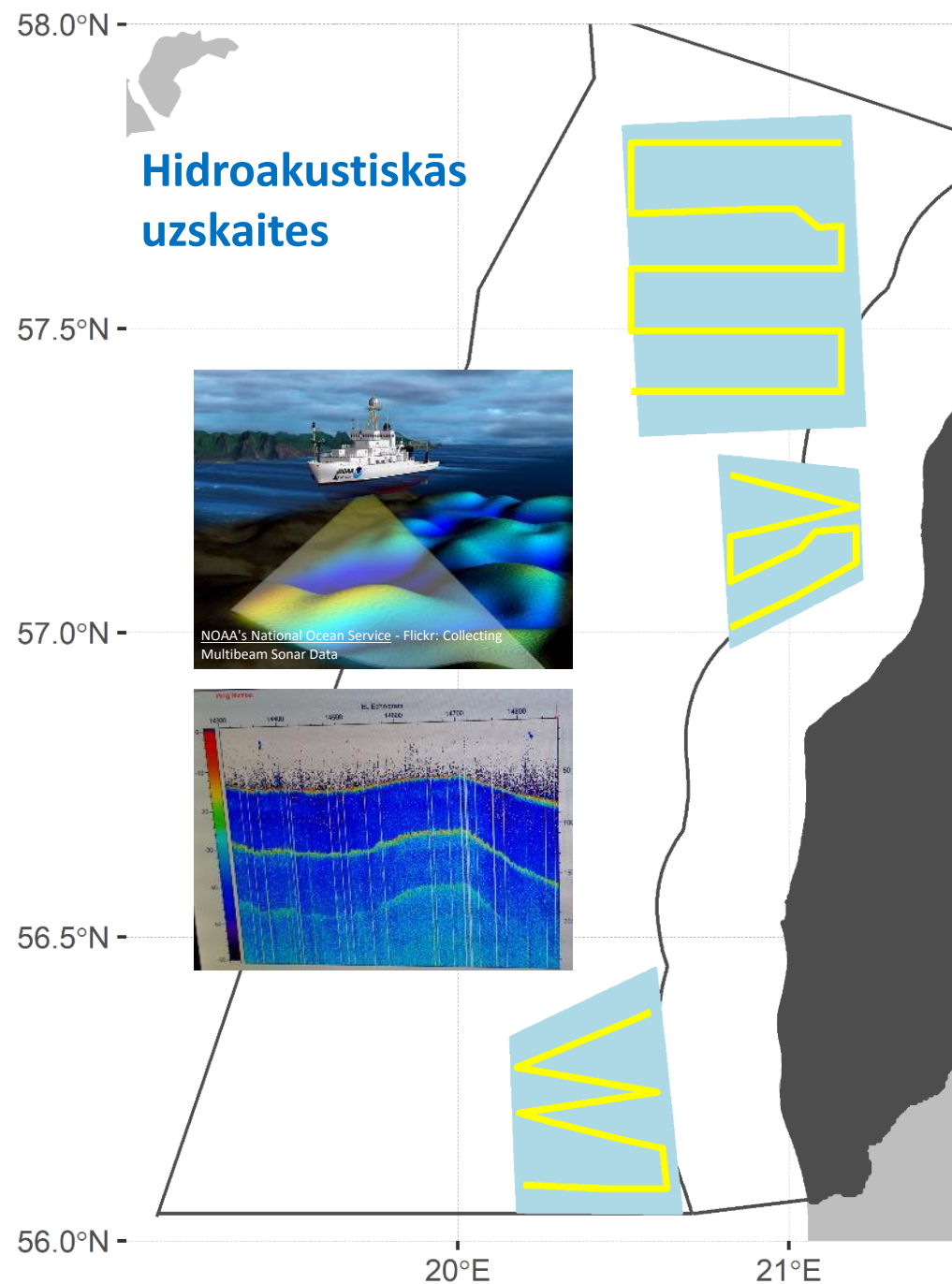
Tīklu un ihtioplanktona uzskaites

Zivju pētījumu
metodes
potenciāli
aizsargājamās
jūras teritorijās

- 3 teritorijas
- 4 sezonas
- 2 atkārtojumi

Hidroakustiskās uzskaites

Zivju izpēte potenciāli aizsargājamās jūras teritorijās

Foto: Jānis Grudulis

Foto: Jānis Grudulis

Foto: Raimonds Rezevskis

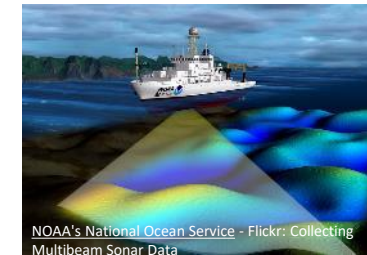

Foto: Jānis Grudulis

<http://www.cornwallgoodseafoodguide.org.uk/fishing-methods/gill-netting.php>

Tīklu un ihtioplanktona uzskaites

NOAA's National Ocean Service - Flickr: Collecting Multibeam Sonar Data

Hidroakustiskās uzskaites

2021	Augusts	1. reiss (VASARA) 10-28. augusts	
2021	Septembris		
2021	Oktobris		
2021	Novembris		
2021	Decembris		
2022	Janvāris		
2022	Februāris		
2022	Marts		
2022	Aprīlis		
2022	Maijs		
2022	Jūnijs	2. reiss (PAVSARIS) 29. maijs-9. jūnijs	
2022	Jūlijs	3. reiss (VASARA) 28. jūlijs-5. augusts	
2022	Augusts		Hidroakustikas reiss (VASARA) 20.-26. augusts
2022	Septembris		
2022	Oktobris	4. reiss (RUDENS) 20-28. oktobris	
2022	Novembris		Hidroakustikas reiss (ZIEMA) 17.-21. novembris
2022	Decembris		
2023	Janvāris		
2023	Februāris		
2023	Marts	5. reiss (ZIEMA) 19. marts-7. aprīlis	
2023	Aprīlis		
2023	Maijs		
2023	Jūnijs	6. reiss (PAVASARIS) 4.-13. jūnijs	
2023	Jūlijs		
2023	Augusts		Hidroakustikas reiss (VASARA) 4.-14. augusts
2023	Septembris		
2023	Oktobris		
2023	Novembris	7. reiss (RUDENS)	
2023	Decembris		
2024	Janvāris		
2024	Februāris	8. reiss (ZIEMA)	Hidroakustikas reiss (ZIEMA)

Zivju izpēte potenciāli aizsargājamās jūras teritorijās

Taukzivs

Foto: Jānis Grudulis

Lucītis

Foto: Jānis Grudulis

Apaļais jūrasgrundulis

Foto: Jānis Grudulis

Jūras dzeloņgalve

Foto: Jānis Grudulis

Ziemeļu bullzivis un jūras dzeloņgalve

Foto: Jānis Grudulis

Menca

Foto: Jānis Grudulis

Zivīm nozīmīgas dzīvotnes

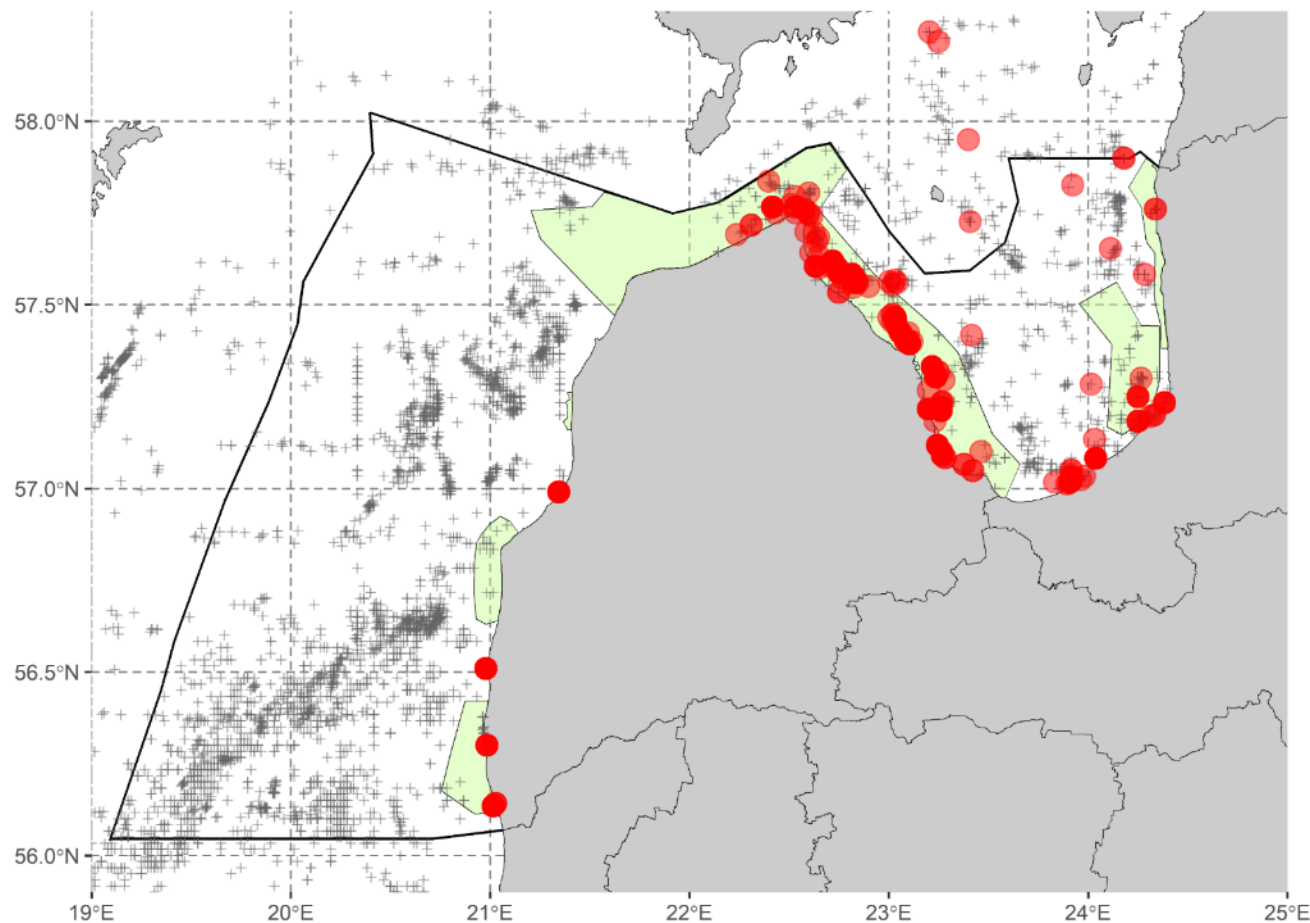
PADOMES DIREKTĪVA
92/43/EEK

(1992. gada 21. maijs)
par dabisko dzīvotņu, savvaļas
faunas un floras aizsardzību

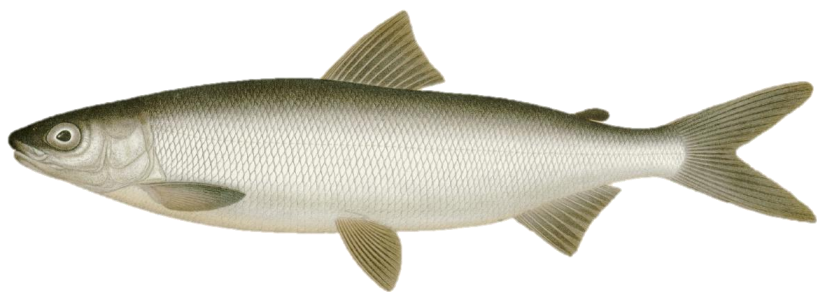
Suga ietilpst V pielikumā

Sīga

+ nav konstatēta
● ir konstatēta

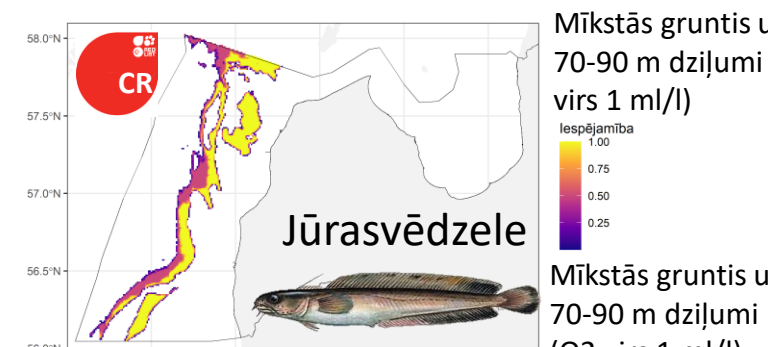
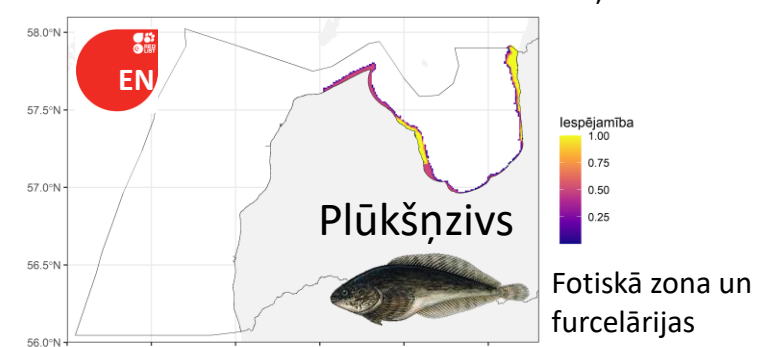
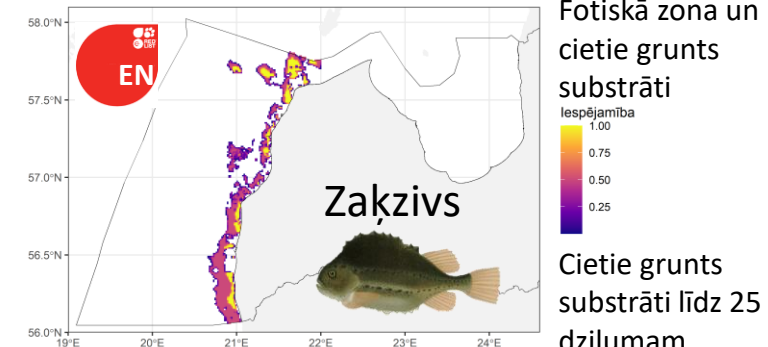
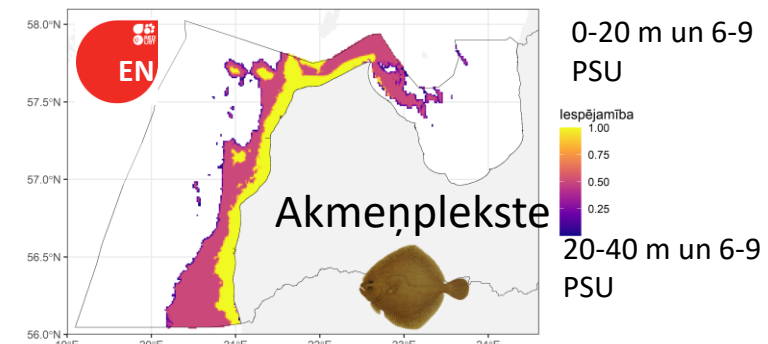
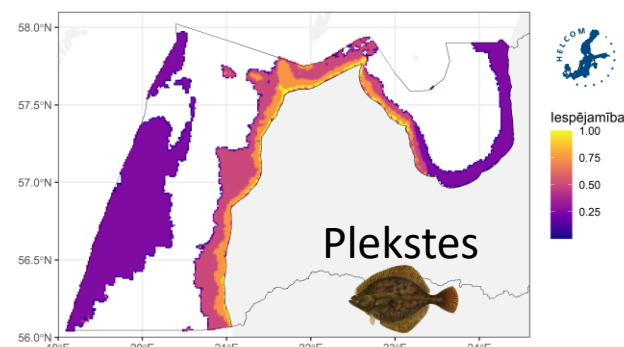
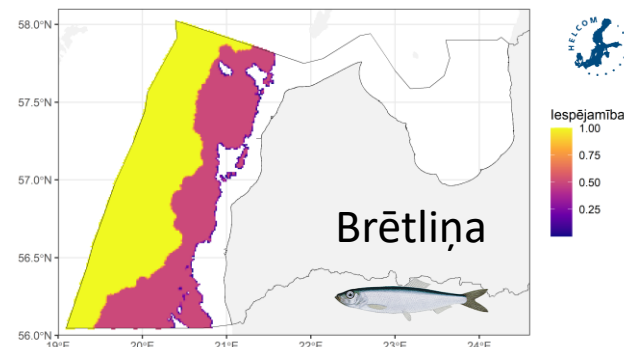
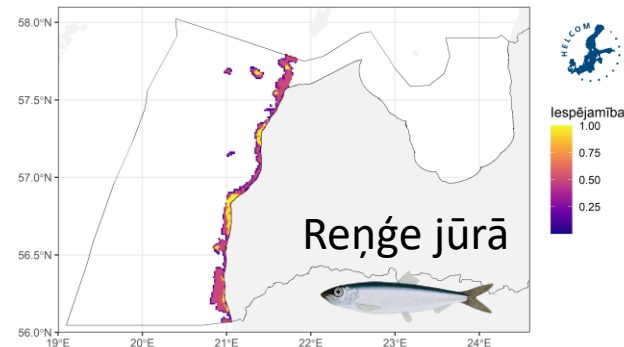
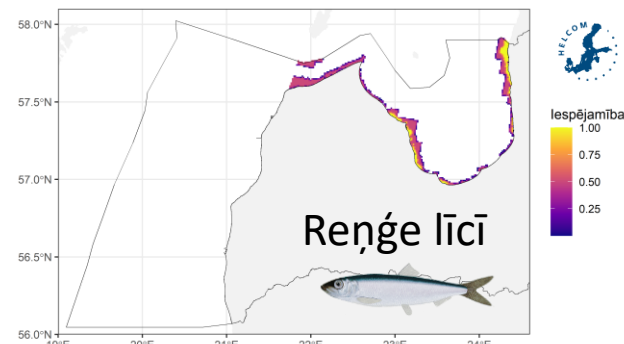
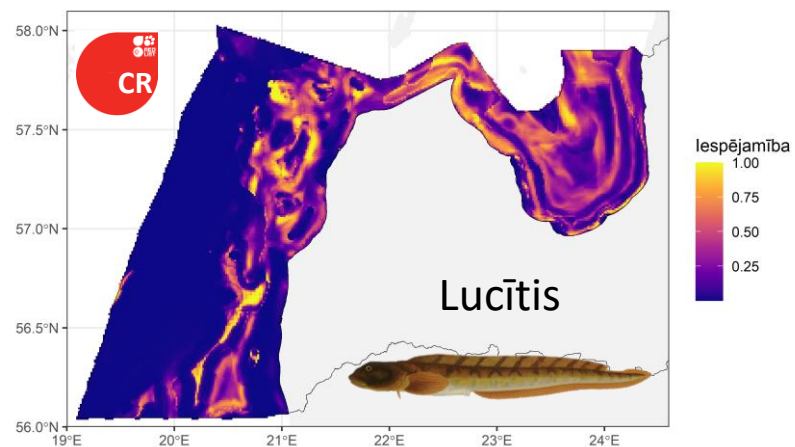
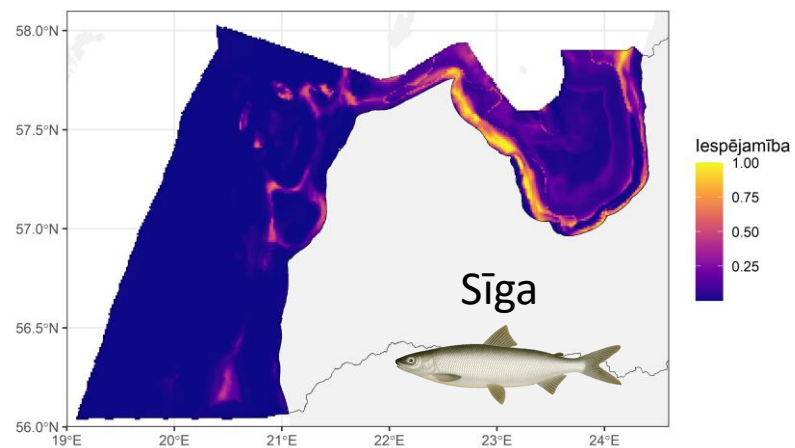
Sīgas sastopamība
pētnieciskajās uzskaitēs

Dzīvotņu
piemērotības
modelēšana

Zivīm nozīmīgas dzīvotnes

0-20 m un 6-9 PSU

20-40 m un 6-9 PSU

Fotiskā zona un cietie grunts substrāti

Cietie grunts substrāti līdz 25 m dziļumam

Fotiskā zona un furcelārijas

Mīkstās grunts un 70-90 m dziļumi (O₂ virs 1 ml/l)

Mīkstās grunts un 70-90 m dziļumi (O₂ virs 1 ml/l)

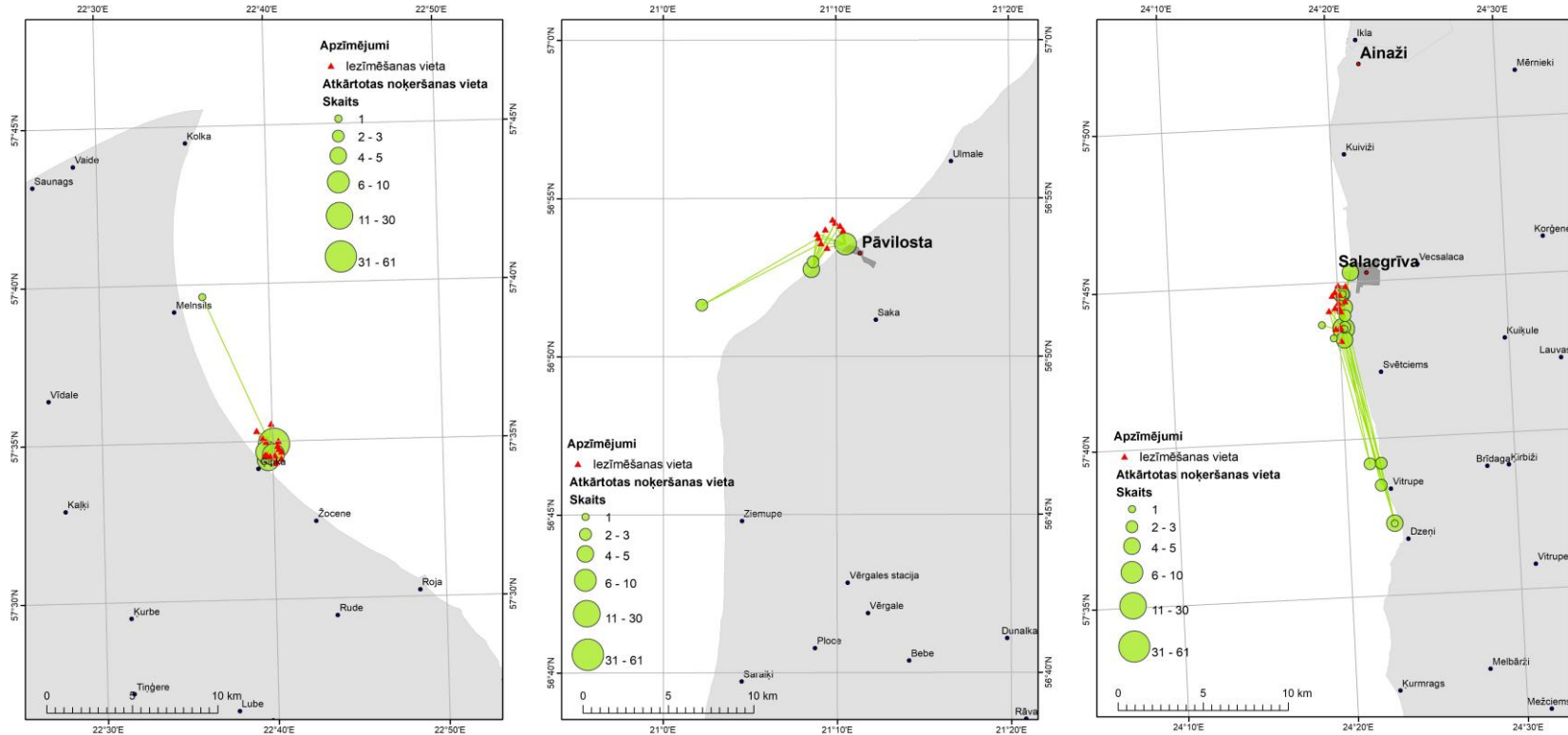
Zivīm nozīmīgas dzīvotnes – apaļo jūrasgrunduļu iezīmēšana un zvejas vietu kartēšana

Veikta 8000 apaļo jūrasgrunduļu
iezīmēšana Latvijas piekrastē

Zivīm nozīmīgas dzīvotnes – apaļo jūrasgrunduļu iezīmēšana

Ziņots par 248 noķeršanas gadījumiem (~3%);

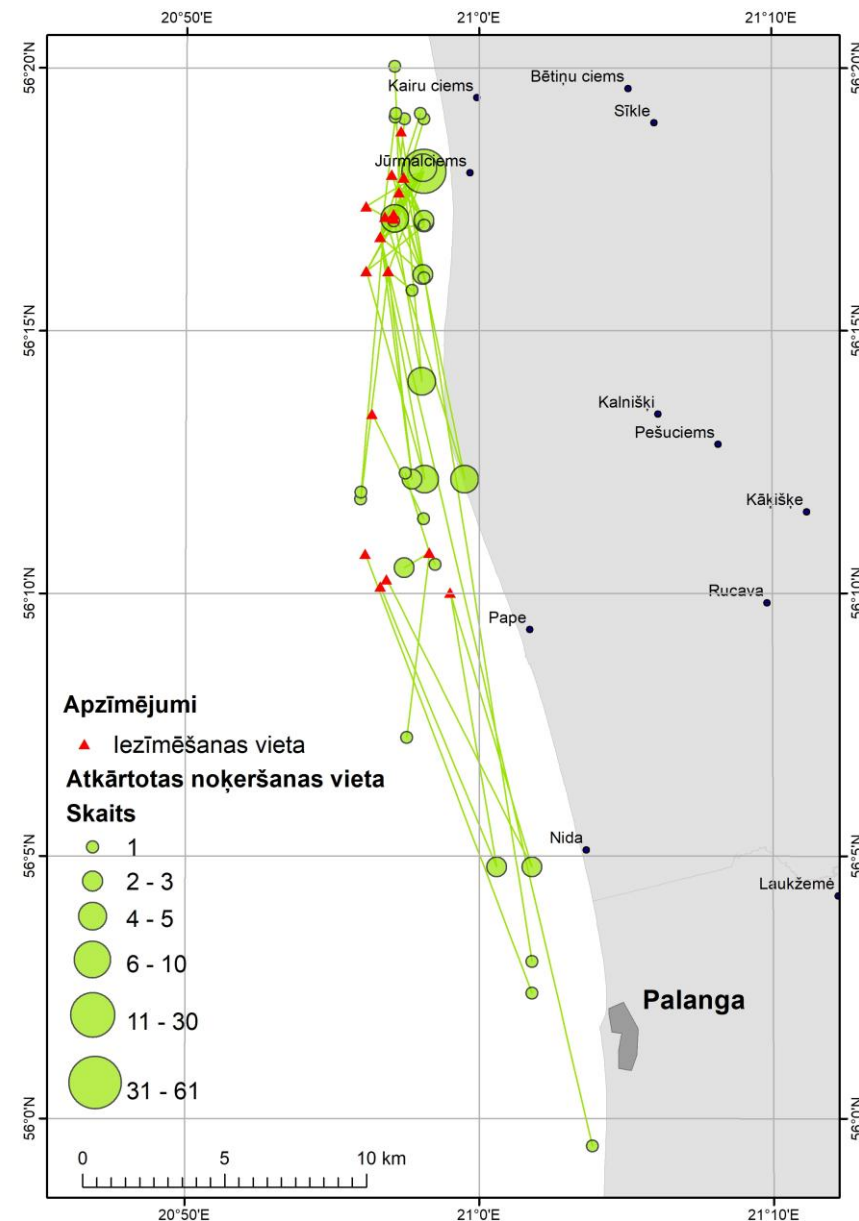
- 66% no visā iezīmētajām zivīm vidēji 15 dienu laikā tika atkārtoti noķerti zvejas rīkos, kas atradās 2 km rādiusā no sākotnējām izlaišanas vietām;
- Divi no iezīmētajiem indivīdiem tika pārķerti nākamajā gadā. Šajā laika periodā migrācija sasniedza 5,1 km un 7,6 km - teritoriālas uzvedības iezīme.

Zivīm nozīmīgas dzīvotnes – apaļo jūrasgrunduļu iezīmēšana

- 19 īpatņi tika konstatēti vairāk kā 10 km attālumā no izlaišanas vietām, dienas migrācijas attālumam pārsniedzot 1,5 km.
- Rekordists Jūrmalciems–Palanga gadījums, iezīmēta zivs noķerta nepilnus 35 km no tās izlaišanas vietas.

Sekundārā areāla paplašināšanās - zivs veic garākas migrācijas, lai sasniegtu dzīvotnes ar zemāku populācijas blīvumu, samazinot konkurenci attiecībā uz nārsta ligzdu izveidi un barību.

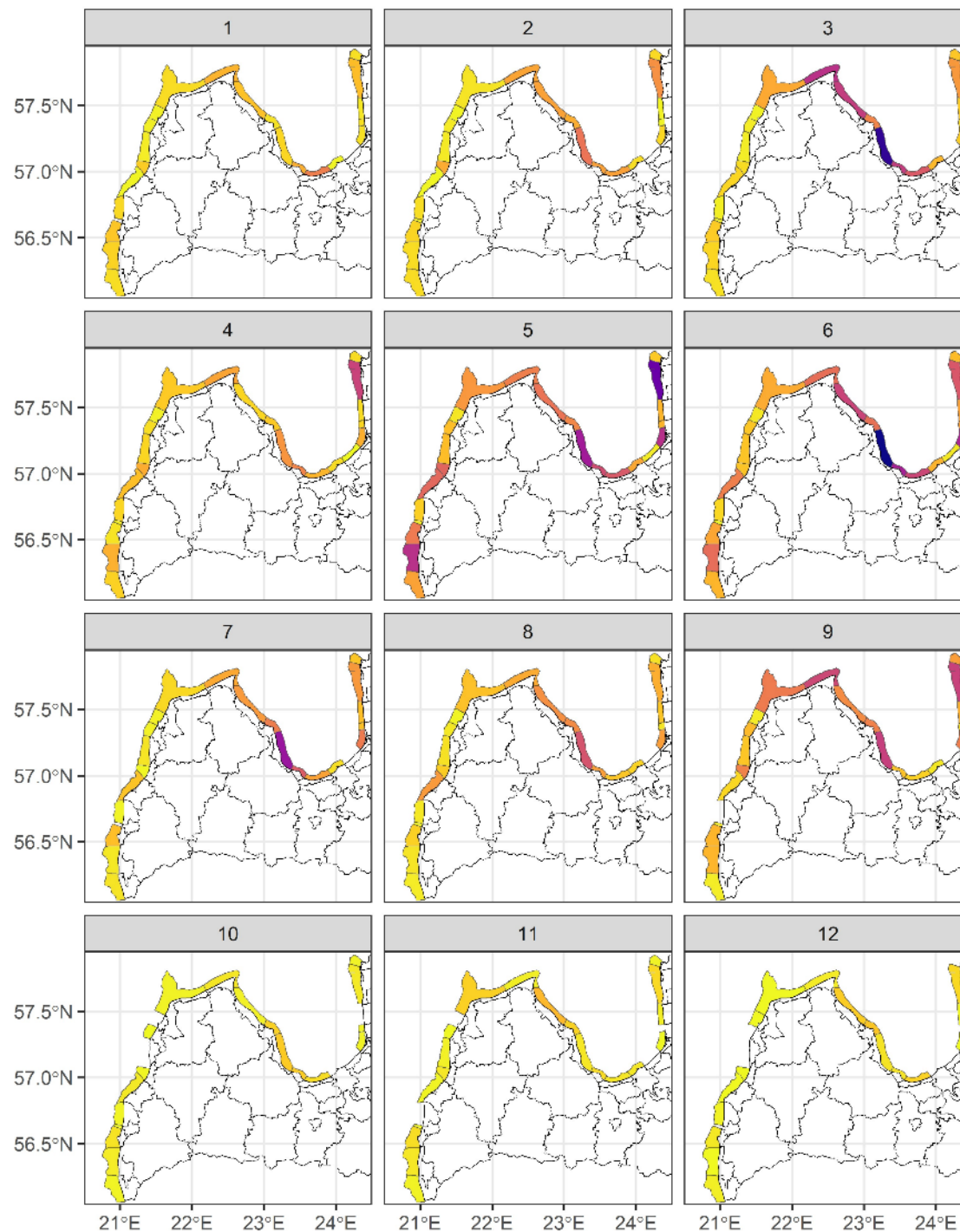
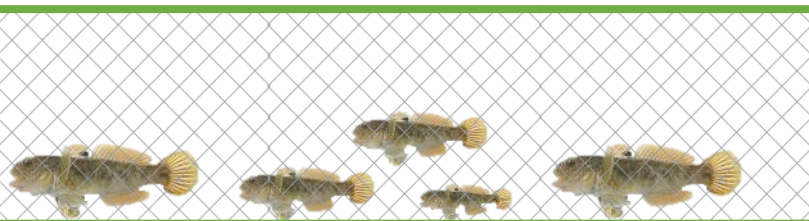

Piekrastes zveja

Projekta ietvaros veikta informācijas avotu identificēšana un apkopošana (piekrastes zvejas statistika, putnu uzskaites, ziņojumi par putniem, roņiem u.c.)

Datu slāņu apkopošana:

- Zvejas intensitāte
- Putnu sastopamība
- Zīdītāju sastopamība

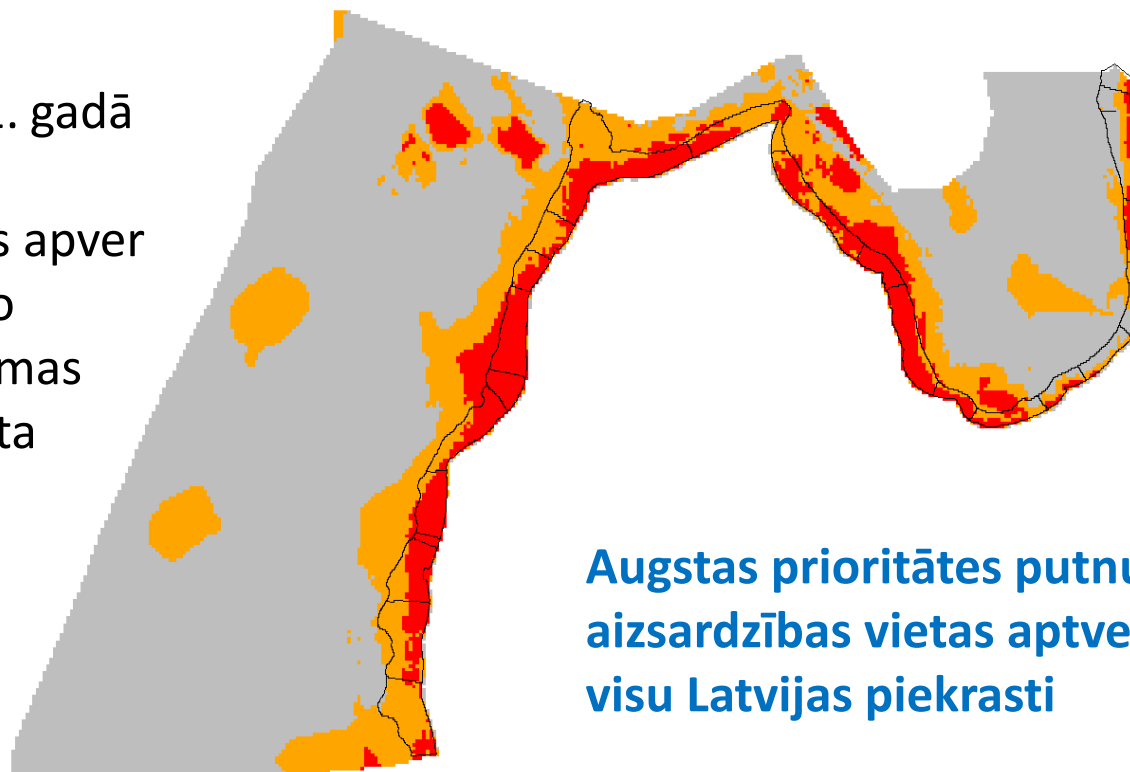
Ūdensputniem nozīmīgas vietas un piezveja

Ziemojošajiem ūdensputniem nozīmīgākās vietas
Latvijas jūras ūdeņos

Informācija par aviouzskaitēm 2016. un 2021. gadā

Zonēšana balstīta sekojošā sugu sarakstā, kas apver
sugas (vai to taksonomiskās grupas) ar lielāko
piezveju un par kuru telpisko izvietojumu ziemas
koncentrāciju laikā ir pieejama ģeoreferencēta
informācija:

- Gaigala;
- Gārgales (melnkakla un brūnkakla);
- Gauras (garknābja un lielā);
- Kākaulis;
- Tumšpīles (tumšā un melnā).

**Augstas prioritātes putnu
aizsardzības vietas aptver
visu Latvijas piekrasti**

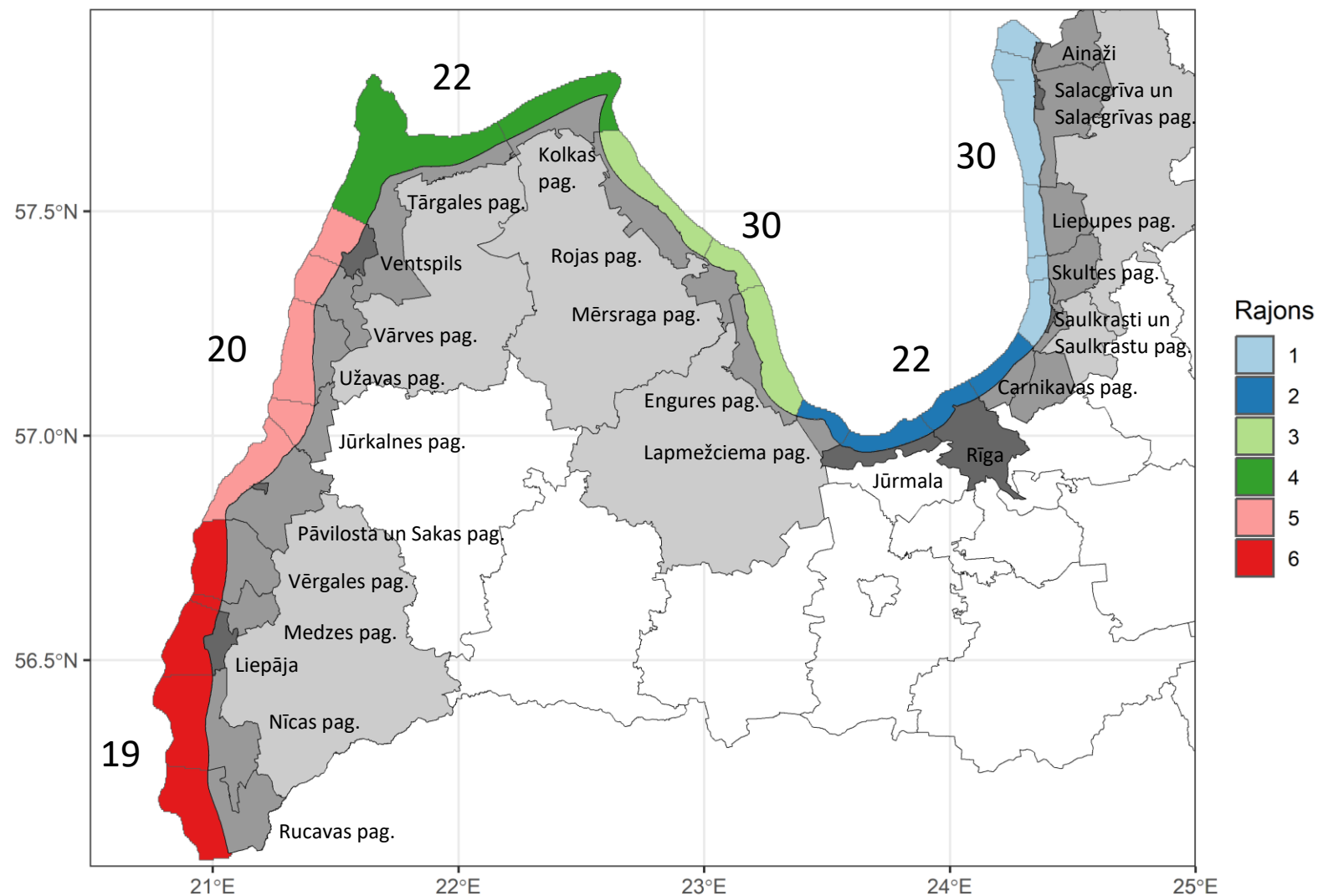

Piekrastes zveja

2025. gadā uzsākta
piekrastes zvejas
novērošana klātienē

- Piekraste sadalīta 6 rajonos
- Katrs rajons tiek apsekots reizi nedēļā, nejauši izvēloties vienu zvejas uzņēmumu

Piekrastes zvejas pārvaldība

- Rīcības plāna izstrāde invazīvo jūras sugu samazināšanai
- Pasākumu plāna izstrāde putnu un zīdītāju piezvejas mazināšanai
- Piekrastes zvejas pārvaldības plāna izstrāde

Attēlotā redakcija 01.01.2024.... Spēkā esošā

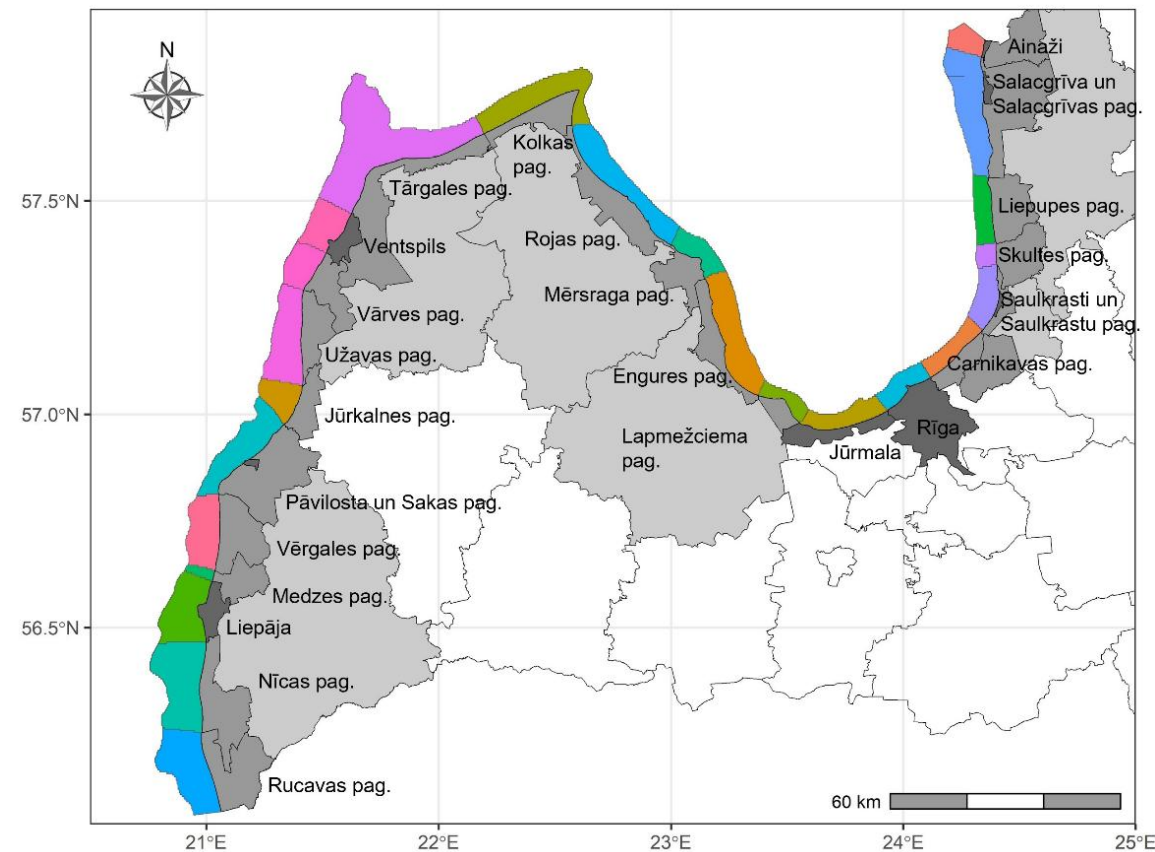
Ministru kabineta noteikumi Nr.1375
Rīgā 2009.gada 30.novembrī (prot. Nr.85 26.§)

Noteikumi par rūpnieciskās zvejas limitiem un to izmantošanas kārtību piekrastes ūdeņos

Izdoti saskaņā ar Zvejniecības likuma 11.panta 4.² daļu

1. Noteikumi nosaka Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes ūdeņos (turpmāk – piekraste) iedalāmo zvejas rīku skaita limitu vai nozvejas apjoma limitu, kas attiecas uz pašvaldībām, kuru administratīvā teritorija robežojas ar piekrastes ūdeņiem, kā arī šo limitu izmantošanas kārtību.

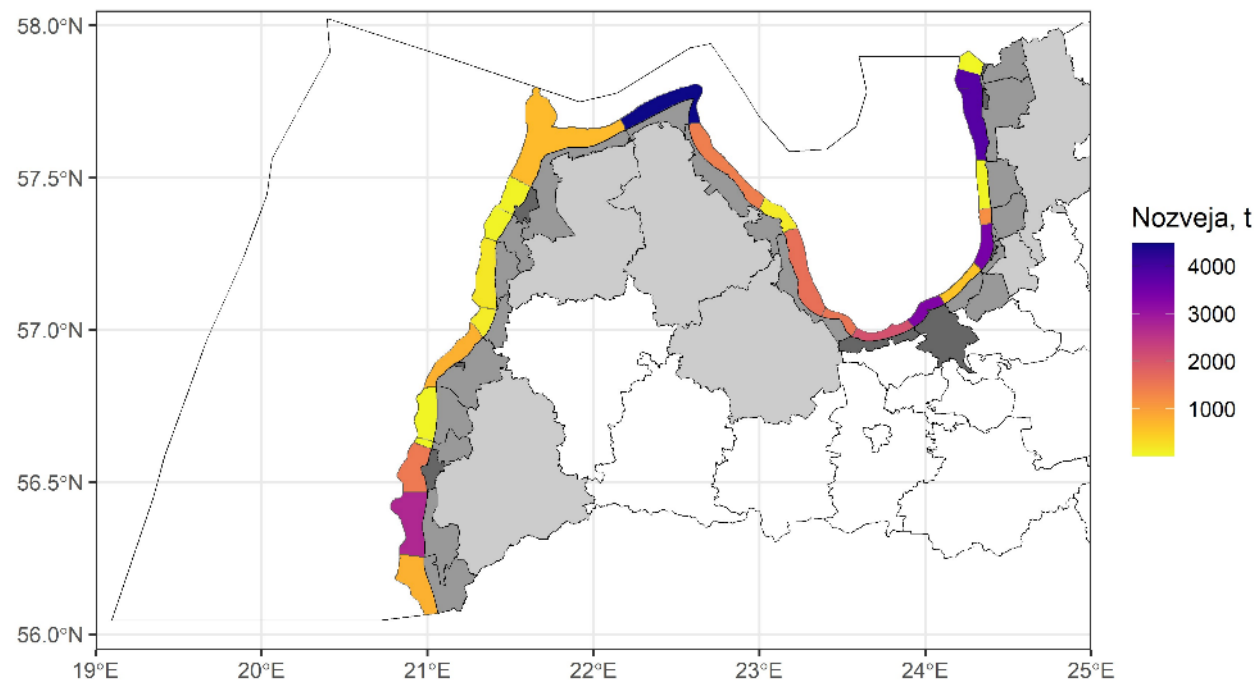
(MK 19.12.2023. noteikumu Nr. 774 redakcijā)

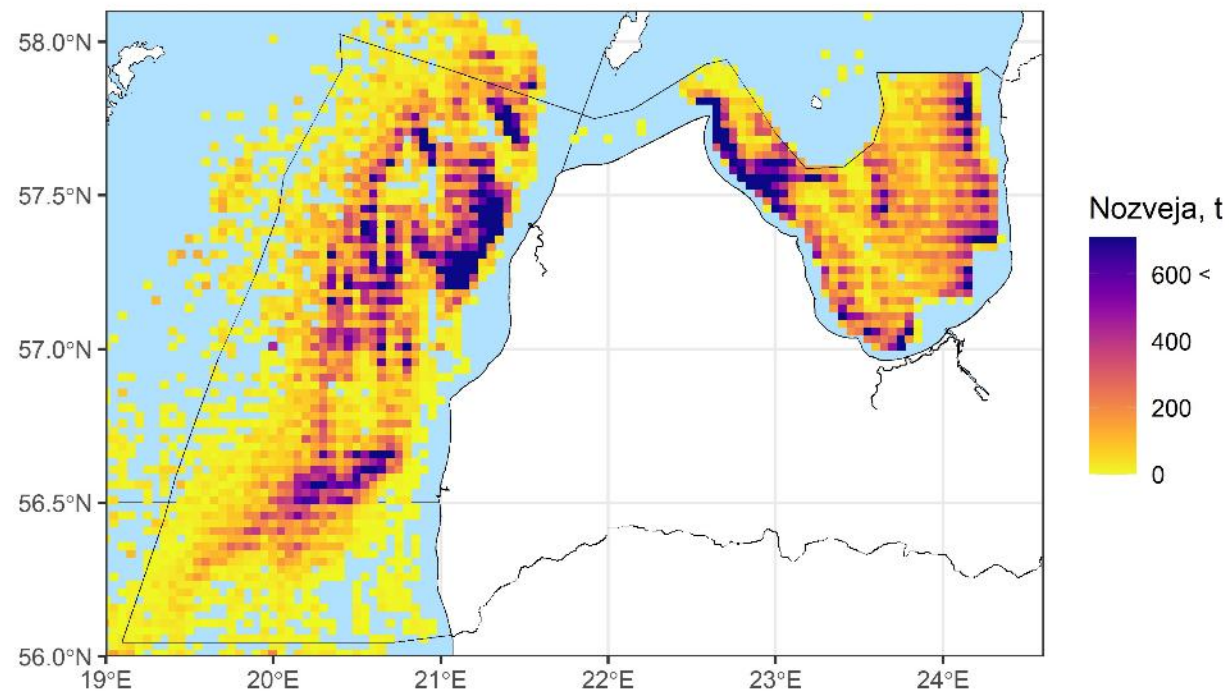

Dabas aizsardzības plāna izstrāde aizsargājamām jūras teritorijām – komerciālā zveja

Piekrastes zveja

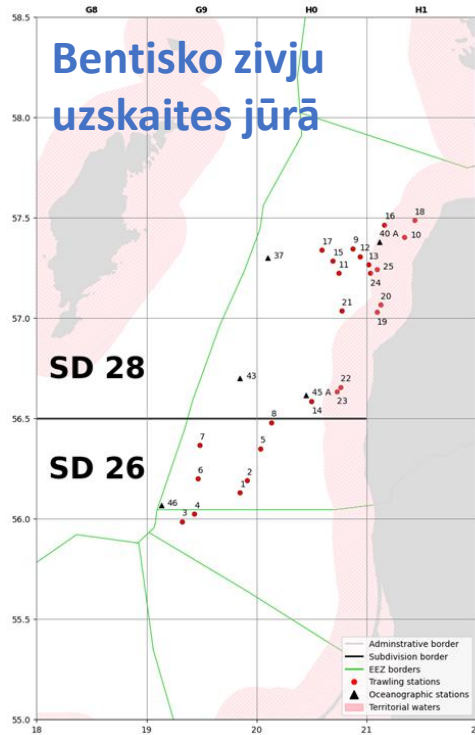
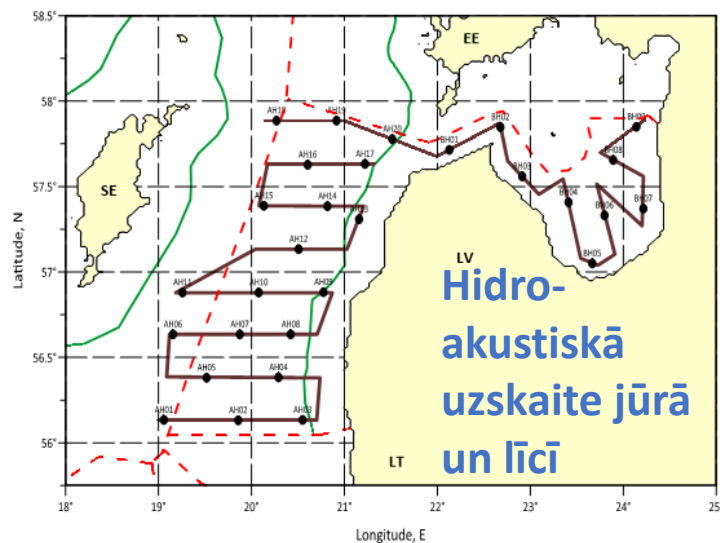

Atklātās jūras zveja

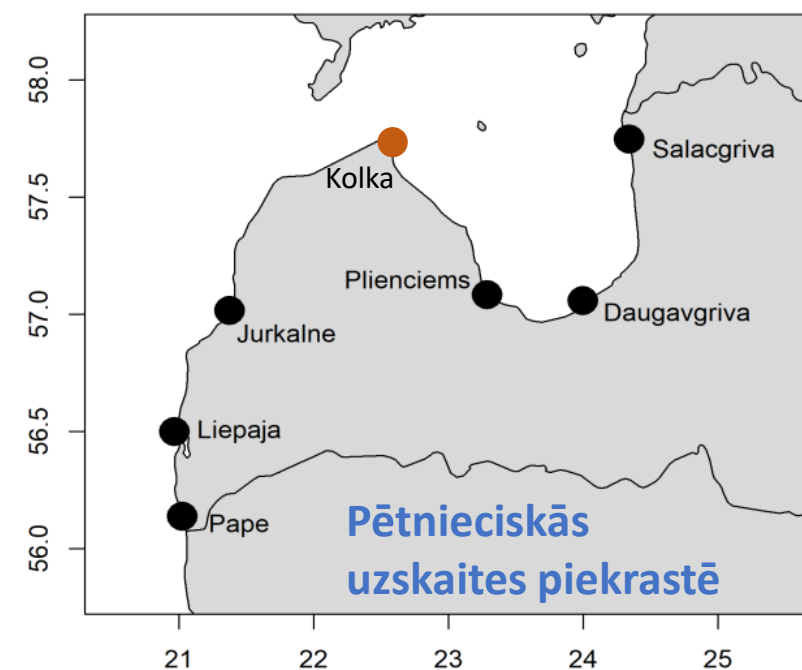
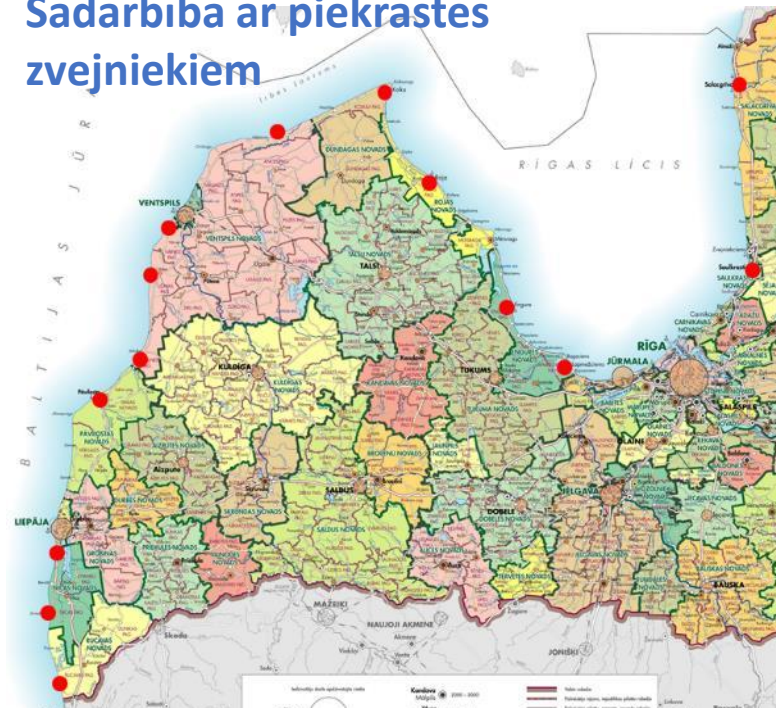

Pētnieciskie dati

Sadarbība ar piekrastes zvejniekiem

Paldies!

ivars.putnis@bior.lv

reef.daba.gov.lv